

РЕШЕНИЕ

№ 780

гр. Пещера, 16.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЕЩЕРА, IV ГР. СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Милуш Р. Цветанов

при участието на секретаря Евелина Н. Генинска
като разгледа докладваното от Милуш Р. Цветанов Гражданско дело № 20215240101030 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба от Ю. Е. А. срещу „ДЗИ Общо застраховане“ ЕАД и „Застрахователно дружество Евроинс“ АД - за присъждане на обезщетения за претърпени неимуществени (5000 лв.) и имуществени (725,60 лв.) вреди, причинени на ищеца в резултат на ПТП, настъпило на 24.08.2016г., ведно със законни лихви върху тези обезщетения - от датата на уведомяване на съответните застрахователи за процесното ПТП - до окончателно изплащане.

Твърденията на ищеца са, че на 24.08.2016г., като пътник в л.а. „Ауди- А4“ с рег. № ***, с водач Г. Х. А. /тогава - Г. А. М./, претърпял ПТП на третокласен път III-375, км 14+700 (с. Исперихово, с Ново село), вследствие което са му причинени физически и психически травми от, и по вина на водача на л.а. „БМВ-520“ с Рег. № *** – Г. А. К., чиято гражданска отговорност към онзи момент била застрахована при ответника „ДЗИ Общо застраховане“ ЕАД, и водача на л.а. „Сузуки-Витара“ с рег. № *** – Д. Ж. Е., чиято гражданска отговорност към онзи момент била застрахована при ответника „Застрахователно дружество Евроинс“ АД. Сочи се, че предявените от ищеца претенции към двете застрахователни дружества за обезщетяване не били удовлетворени към датата на подаване на исквата молба. Предвид изложеното се иска съдът да постанови решение, с което да осъди ответниците солидарно да заплатят на ищеца застрахователни обезщетения за причинените му в резултат на настъпилото на 24.08.2016г. ПТП вреди, както следва: 5000 лв. – за неимуществени вреди, изразили се в болки, страдания и влошено емоционално състояние, и 725,60 лв. – за имуществени вреди, изразили се в разходи за лечение, ведно със законна лихва върху тези суми от датата на уведомяване на всеки от съответните застрахователи за процесното ПТП - до окончателно изплащане. Претендират се и

разноски.

В подадения от ответника „ДЗИ Общо застраховане“ ЕАД отговор на исковата молба претенциите на ищеца се оспорват като недопустими и неоснователни, при съображения съответно - за липсата на условията по чл. 498, ал.3 от КЗ към датата на входиране на исковата молба пред съда, и за изтекла давност по чл. 378 от КЗ.

В подадения в срока по чл. 131 ГПК отговор на исковата молба от страна на ответника „Застрахователно дружество Евроинс“ АД също се твърди недопустимост на иска, поради липса на предпоставките по чл. 498, ал.3 от КЗ към момента на предявяването му. Претенциите се оспорват и като неоснователни при съображения за различен от описания в исковата молба механизъм на ПТП и твърдения, че вина за същото има единствено водачът, застрахован при другия ответник. Оспорва се като завишен и недоказан размерът на претендираните обезщетения. Прави се възражение за съпричиняване на вредите от страна на ищеца при твърдения, че е бил без обезопасителен колан по време на произшествието.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в съвкупност във връзка с доводите и възраженията на страните, констатира следното от фактическа и правна страна:

По делото са предявени иски с правни квалификации по чл. 432, ал. 1 КЗ, вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД и по чл. 86, ал.1 ЗЗД.

Доказването основателността на предявените преки иски предполага установяване от страна на ищеца на следните обстоятелства: 1). наличието на валидни договори за застраховка „Гражданска отговорност“, сключени между всеки от ответниците и съответните делинквенти – Г. К. и Д. Е.; 2). елементите на непозволеното увреждане по чл. 45 от ЗЗД – противоправните деяния на Г. К. и Д. Е., настъпилите за ищеца вреди - по вид и размер, и причинно-следствената връзка между деянията и тези вреди.

Между страните е безспорно, а и от представените писмени доказателства се установява, че на 24.08.2016г., на път III-375, км 14+700(с. Исперихово – с. Ново село) е настъпило ПТП с участници (л.5): л.а. „Ауди- А4“ с рег. № ***, с водач Г. Х. А., л.а. „БМВ-520“ с Рег. № ***, управляван от Г. А. К., чиято гражданска отговорност към онзи момент била застрахована при ответника „ДЗИ Общо застраховане“ ЕАД (л.22) и л.а. „Сузуки-Витара“ с рег. № ***, управляван от Д. Ж. Е., чиято гражданска отговорност към онзи момент била застрахована при ответника „Застрахователно дружество Евроинс“ АД (л.23); както и че на 23.08.2021г. ищецът е отправил към всеки от ответниците писмени застрахователни претенция по чл. 380 от КЗ (чл. 498, ал.1 от КЗ), които не са били удовлетворени (чл. 498, ал.3 вр. с чл. 496 от КЗ), и това е обусловило допустимостта на исковите по чл. 432, ал.1 от КЗ. По повод възражението на ответниците в тази връзка - настъпването на условията по чл. 498, ал.3 от КЗ, макар и след подаване на исковата молба, следва да се съобразят от съда при преценката за допустимост (*Определение № 352 от 26.06.2018 г. по ч. т. д. № 1027/2018 г., II т. о., ТК на ВКС, и др.*)

От заключенията на приетите по делото комплексна съдебно-медицинска и автотехническа експертиза и допълнителна такава, се установява, че в процесния случай Г. А. К. (водач на л.а. „БМВ-520“ с Рег. № ***) е предприел маневра по неправилно изпреварване на автомобила „Ауди-А4“ с рег. № ***, в който се возел ищеца, доколкото е нямал необходимата видимост (ограничена от предстоящия ляв за него завой – л.114) за безопасното ѝ завършване. Тези неоспорени от страните експертни изводи, потвърждаващи се и от показанията на свидетелите Г. Х. М. и Д. Ж. Е., ясно сочат за противоправност на деянието на К., изразила се в нарушаване разпоредбите на чл. 43, ал.1, т.1 от ЗДвП, във вр. с чл. 42, ал.1, т.2, ал.2, т.2 и т.3 от ЗДвП. От експертното изследване става ясно и че Д. Ж. Е., вследствие възприетата неправилна маневра на К., и заради нея, в отклонение от разпоредбата на чл. 20, ал.1, и ал.2, респ. чл. 44, ал.2 от ЗДвП на свой ред предприел маневри в нарушение съответно на чл. 16, ал.1, т.1 и чл. 5, ал.1, т.1 от ЗДвП – като навлизай в насрещната за него лента за движение, се е ударил с автомобила „Ауди-А4“ с рег. № ***, в който се возел ищеца, поставяйки в опасност живота и здравето му. Предвид гореизложеното и установения посредством свидетелските показания и експертизата механизъм на ПТП се налага извод не само за противоправността на деянията и на двамата водачи К. и Е., но и за причинна връзка при взаимната им последователност и крайния резултат от тях. Като поредица от явления всяко от противоправните деяния има ролята на причина, предшестваща и пораждаща следствието, като понесените от ищеца вреди закономерно произтича от тези деяния (*Решение № 945 от 15.03.2010 г. по гр. д. № 3026/2008 г., IV г. о. на ВКС*). Предвид характера на противоправното поведение и на двамата делинквенти и необорената презумпция за вината им (чл. 45, ал.2 ЗЗД) – застрахованата им отговорност следва да се понесе солидарно.

Относно размера на обезщетенията - съгласно разпоредбата на чл. 52 ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Критериите за определяне на размера му са видът и обемът на причинените неимуществени вреди, интензивността и продължителността на претърпените болки и страдания, общовъзприетото понятие за справедливост и общото икономическо състояние на обществото, което е от значение за номиналния размер на обезщетението (така *т. II от ППВС № 4/23.12.1968 г.*) При изследване на изложените критерии, съдът съобрази, че съгласно експертното заключение и изразеното в зала от вещото медицинско лице становище – в резултат на процесното ПТП ищецът Ю. А. е получил контузия на гръдно-коремната област, контузия на левия бъбрек с хематурия и малък ретроперитонеален хематом до левия бъбрек, заради които травми е прекарал два дни в болница, а се е възстановил за срок от 2,5 – 3 месеца, като в първите 15 дни е трябвало да избягва физически натоварвания, и е търпял интензивни болки за около месец и половина след катастрофата. В същата връзка съдът съобрази и показанията на свидетелите Г. М. и С. А. – които са в съответствие с експертното становище, именно - че заради травмите си ищецът 2-3 месеца не е ходил на работа, а заради интензивни болки в първия месец след инцидента е имал затруднения при ходене, санитарно самообслужване и със съня. Тези трудности неизменно са се отразили негативно върху психическото и емоционалното му състояние, във връзка с което съдът съобрази и

описаното в показанията на горепосочените свидетели - за изпитван от ищеца страх и притеснение от пътуване с МПС в периода след инцидента. Предвид изложеното съдът намира, че в съответствие с чл. 52 ЗЗД се явява обезщетение за неимуществени вреди в размер на 4000 лв., а за разликата над тази сума – до претендираните 5000 лв. искът е неоснователен.

С оглед доказаните посредством приложени Фактури № 0000085804/26.08.2016 г., за 714 лв. и Фактура № 0000086127/ 26.08.2016 г., за 11,60, издадени от „МБАЛ – Пазарджик“ АД, чиято относимост към процесните вреди е потвърдена и в заключението по въпрос 13 от експертизата (л.116) – съответният иск за обезщетяване на имуществени вреди подлежи на уважаване в пълен размер – 725,60 лв.

Направеното от страна на ответника „Застрахователно дружество Евроинс“ АД възражение за съпричиняване е неоснователно, тъй като от експертното заключение става ясно, че ищецът е бил с предпазен колан към момента на произшествието. Такова е и възражението за изтекла давност, доколкото разпоредбата на чл. 378, ал.2 от КЗ ясно предвижда 5-годишна такава, а между датата на инцидента – 24.08.2016г. и датата на предявяване на иска – пощенско клеймо от 24.08.2021г. (съобразявана по арг. от систематическо тълкуване на чл. 62, ал.2 вр. с чл. 125 ГПК) – не са изтекли 5 години.

Съгласно разпоредбата на чл. 429, ал.3 от КЗ – застрахователят отговаря за лихвите за забава „...считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна.“ Предвид ангажираните по делото доказателства – претенции за изплащане на обезщетения до всеки от ответниците (л.12 и л.17) – приложима би била втората от горепосочените хипотези, като за дата на уведомяване (предявяване на застрахователните претенции) следва да се счита тази на завеждане на претенциите при ответниците – 23.08.2021г. От друга страна - лихвата при деликт има компенсаторен, а не мораторен характер. Дължи се като допълнение към размера на определеното обезщетение. Длъжникът се смята в забава и без покана – чл. 84, ал.3 ЗЗД. Началната дата на лихвата е денят на изискуемост на вземането, а това е денят на извършване на непозволеното увреждане – в случая 24.08.2016г. (ако деецът е неизвестен – от денят на неговото откриване). Досежно размера на дължимата лихва, която макар и компенсаторна, е законна, съдът счита, че тя не следва да се присъжда в определен размер, тъй като задължение на съда е да по посочи началния момент на тази лихва, а размерът ѝ се изчислява в изпълнителния процес в зависимост от момента на плащане на главното задължение. (така - *Решение № 1048 от 18.07.2001 г. на ВКС по гр. д. № 1022/2000 г., IV г. о.*) Предвид обстоятелството, че се иска лихва от датата на уведомяване на всеки от съответните застрахователи за процесното ПТП - до окончателно изплащане, претенцията във всеки случай е основателна и следва да се уважи.

Относно разноските:

На основание чл. 78, ал.1 ГПК ищецът има право на претендиране и доказано извършени разноси по делото - съразмерно на уважената част на претенциите му. Искът за обезщетение на неимуществени вреди подлежи на частично уважаване – до размер от 4000 лв. от общо претендиране 5000 лв., поради което конкретно за него ответниците следва да бъдат осъдени да платят на ищеца 160 лв. $[(200\text{лв.} \times 400\text{лв.})/5000\text{лв.}]$ от платената от него държавна такса 200 лв. Искът за обезщетение на имуществени вреди подлежи на уважаване в пълен размер и на осн. чл. 78, ал.1 ГПК – ответниците следва да заплатят на ищеца изцяло дължимата държавна такса от 50 лв. Така общият размер на заплатените от ищеца държавни такси, които следва да му бъдат присъдени за сметка на ищите възлизат на 210 лв.

Направените от ищеца и ответника „Застрахователно дружество Евроинс“ АД деловодни разноси за комплексна съдебно-медицинска и автотехническа експертиза са - по 340 лв. от всеки. Доколкото тази експертиза касае в еднаква степен резултата и по иска за обезщетение на неимуществени вреди и по този за обезщетение на имуществени вреди – то настоящият състав приема, че при претендиране по двата иска общо 5725,60лв. и основателност на претенциите до размер 4725,60лв. ответниците следва да бъдат осъдени да заплатят на ищеца сумата от 280,61 лв. като съразмерна на уважената част. А съответно – на основание чл. 78, ал.3 ГПК ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника „Застрахователно дружество Евроинс“ АД сумата от 59,38 лв. като съразмерна на отхвърлената част. На същия принцип следва да се присъдят и претендираните от ответниците разноси за юрисконсултски възнаграждения, а и тези от 30 лв. – внесени от „Застрахователно дружество Евроинс“ АД като депозит за разпит на свидетел. В контекста на разпоредбите на чл.78, ал.8 ГПК и чл. 25 от НЗПП и процесуалната активност на ответниците, настоящият състав определя размери за юрисконсултски възнаграждения за процесуалните им представители - по 100 лв., като съответстващи на фактическата и правна сложност на делото. С оглед горното и на основание чл. 78, ал.3 ГПК – при претенции на ищеца в общ размер 5725,60 лв., подлежащи отхвърляне в частта им от 1000 лв. - коментираните разноси на ответниците следва да им бъдат присъдени съответно: за „ДЗИ Общо застраховане“ ЕАД – 17,46 лв. = $[(100 \text{ лв.} \times 1000 \text{ лв.})/5725,60 \text{ лв.}]$, а за „Застрахователно дружество Евроинс“ АД – 22,70 лв. = $[(130 \text{ лв.} \times 1000 \text{ лв.})/5725,60 \text{ лв.}]$

На основание чл. 38, ал.2 във вр. с чл. 36, ал. 2 от ЗАДВ. и във вр. с чл. 2, ал.5 от НМРАВ на процесуалния представител на ищеца следва да бъде определено възнаграждение за всеки от двата разгледани иска по чл. 432, ал.1 от КЗ. Изхождайки от разпоредбите съответно на чл. 7, ал.2, т.4 и т.1 от НМРАВ и съобразявайки фактическата и правна сложност на делото, настоящият състав намира, че за прекият иск за обезщетение на неимуществени вреди следва да се определи адвокатско възнаграждение в размер на 900лв., а за прекият иск за обезщетение на имуществени вреди – 400лв. Доколкото искът за обезщетение на неимуществени вреди е частично основателен, то по арг. от чл. 78, ал.1 ГПК ответниците следва да бъде осъдени да заплатят на адвоката съразмерната на уважената част: 720лв. = $[(900 \text{ лв.} \times 4000\text{лв.})/5000\text{лв.}]$. Следователно общо дължимият от ответниците хонорар за адвоката на ищеца по двата иска възлиза на 1120 лв. (720 лв. + 400 лв.)

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ДЗИ Общо застраховане“ ЕАД с ЕИК 121718407, седалище и адрес на управление – гр. София, р-н „Триадица“, бул. „Витоша“ №89Б, и „Застрахователно дружество Евроинс“ АД с ЕИК 121265133, седалище и адрес на управление – гр. София, р-н „Искър“, бул. „Христофор Колумб“ №43, да заплатят СОЛИДАРНО на Ю. Е. А. с ЕГН *****, сумата от 4000 лева - обезщетение за причинени неимуществени вреди, настъпили вследствие на ПТП от 24.08.2016г., на път III-375, км 14+700 (с. Исперихово – с. Ново село), ведно със законна лихва върху нея, считано от 23.08.2021г., като ОТХВЪРЛЯ иска за разликата до пълния му предявен размер от 5000 лева.

ОСЪЖДА „ДЗИ Общо застраховане“ ЕАД с ЕИК 121718407, седалище и адрес на управление – гр. София, р-н „Триадица“, бул. „Витоша“ №89Б, и „Застрахователно дружество Евроинс“ АД с ЕИК 121265133, седалище и адрес на управление – гр. София, р-н „Искър“, бул. „Христофор Колумб“ №43, да заплатят СОЛИДАРНО на Ю. Е. А. с ЕГН *****, сумата от 725,60 лева, представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди, настъпили вследствие на ПТП от 24.08.2016г., на път III-375, км 14+700(с. Исперихово – с. Ново село), ведно със законна лихва върху нея, считано от 23.08.2021г.

ОСЪЖДА, на осн. чл. 78, ал.1 ГПК, „ДЗИ Общо застраховане“ ЕАД с ЕИК 121718407, седалище и адрес на управление – гр. София, р-н „Триадица“, бул. „Витоша“ №89Б, и „Застрахователно дружество Евроинс“ АД с ЕИК 121265133, седалище и адрес на управление – гр. София, р-н „Искър“, бул. „Христофор Колумб“ №43 да заплатят на Ю. Е. А. с ЕГН ***** сумата от общо 490,61 лева – разноски по делото.

ОСЪЖДА, на осн. чл. 78, ал.3 ГПК, Ю. Е. А. с ЕГН ***** да заплати на „Застрахователно дружество Евроинс“ АД с ЕИК 121265133, седалище и адрес на управление – гр. София, р-н „Искър“, бул. „Христофор Колумб“ №43, сумата от общо 82,08 лева, представляваща съразмерни на отхвърлената част от исковите му разноски на съответния ответник по делото.

ОСЪЖДА, на осн. чл. 78, ал.3 ГПК, Ю. Е. А. с ЕГН ***** да заплати на „ДЗИ Общо застраховане“ ЕАД с ЕИК 121718407, седалище и адрес на управление – гр. София, р-н „Триадица“, бул. „Витоша“ №89Б сумата от 17,46 лева, представляваща съразмерни на отхвърлената част от исковите му разноски на съответния ответник по делото.

ОСЪЖДА „ДЗИ Общо застраховане“ ЕАД с ЕИК 121718407, седалище и адрес на управление – гр. София, р-н „Триадица“, бул. „Витоша“ №89Б, и „Застрахователно дружество Евроинс“ АД с ЕИК 121265133, седалище и адрес на управление – гр. София, р-н „Искър“, бул. „Христофор Колумб“ №43, да заплатят на адв. Ю. И. М. от САК с рег. № 1800490210 сумата от 1120 лева - като разноски за адвокатско възнаграждение, съответна на уважената част от разгледаните икове.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд - Пазарджик в 2-седмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Пещера: _____